

EDUSKUNNAN VASTAUS 147/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opintotukilain sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain muuttamisesta sekä laiksi opintotuen muutoksenhakulautakunnasta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi opintotukilain sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain muuttamisesta sekä laiksi opintotuen muutoksenhakulautakunnasta (HE 99/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 7/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan opintotukilain (65/1994) 32 § sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1322/2003, 1080/2006, 390/2007 ja 1321/2010, sekä
muutetaan 5 a §:n 2 ja 4 momentti, 7 §:n 1, 6 ja 9 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 14 §:n 3 momentti ja 14 a §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 5 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 345/2004, 7 §:n 1, 6 ja 9 momentti laissa 52/2011, 9 a §:n 1 momentti ja 14 a §:n 3 momentti laissa 408/2005 sekä 14 §:n 3 momentti laissa 792/2007, seuraavasti:

5 a §

Päätoimiset opinnot

— — — — —
Lukio-opinnot ovat päätoimisia, jos niiden oppimäärän mukainen laajuus on yhteensä vähintään 75 kurssia tai jos ne suoritetaan ammatillisen perustutkinnon yhteydessä aikuisille

suunnatun oppimäärän mukaisina lukio-opintoina.
— — — — —

Ulkomaisessa oppilaitoksessa suoritettavat opinnot ovat päätoimisia, jos oppilaitos on määritellyt ne päätoimisiksi. Korkeakouluopinnot voidaan katsoa päätoimisiksi myös, jos opintojen laajuus vastaa keskimäärin vähintään viittä opintopistettä opiskelukuukautta kohti. Muut opinnot voidaan katsoa päätoimisiksi myös, jos

opintojen laajuus vastaa 2 tai 3 momentissa tarkoitettuja päätoimisia opintoja. Opintotukea ei kuitenkaan myönnetä kokonaan etäopintoina järjestettäviin opintoihin.

7 §

Opintotukeen oikeuttava aika

Muissa opinnoissa kuin korkeakoulututkintoon johtavissa opinnoissa opintotukea myönnetään päätoimisten opintojen ajaksi.

Ulkomaaisessa korkeakoulussa suoritettavassa tutkinnossa opintotukeen oikeuttava aika määräytyy tässä pykälässä säädetyin perustein tutkinnon laajuuden perusteella.

Muussa oppilaitoksessa säännönmukaisen opiskeluajan päätyttyä opintotukea voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajalle. Säännönmukaisella opiskeluajalla tarkoitetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 31 §:n 1 momentin tai lukiolain 24 §:n 1 momentin mukaista pidentämätöntä suoritusaikaa taikka opetussuunnitelman mukaista suoritusaikaa, jos suoritusaikaa ei ole lainsäädännössä määritelty.

9 a §

Opintotukilautakunnan tehtävät

Opintotukilautakunnan tehtävänä on:

- 1) seurata opintojen edistymistä ja antaa omaaloitteisesti taikka Kansaneläkelaitoksen tai opiskelijan pyynnöstä lausunto opintojen edistymisestä;
- 2) määritellä kesäaikana harjoitettavien opintojen riittävä laajuus;
- 3) antaa omaaloitteisesti taikka Kansaneläkelaitoksen tai opiskelijan pyynnöstä lausunto siitä, voidaanko enimmäisajan opintotukea

saaneen opiskelijan opintotukeen oikeuttavaa aikaa pidentää 7 a §:ssä säädetyllä tavalla.

14 §

Asumislisä

Ulkomailla opiskelevalle myönnetään asumislisää samoin edellytyksin kuin Suomessa opiskelevalle. Ulkomailla opiskelevalla ja asuvalla on kuitenkin oikeus asumislisään sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään.

14 a §

Asumislisän määrä

Asumislisän määrä on 210 euroa kuukaudessa, jos opiskelija opiskelee ja asuu ulkomailla. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää asumislisän määrästä maissa, joissa vuokrataso on alhainen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 9 a §:n 1 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2013. Lain 32 §:n kumoaminen tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 7 §:n 6 momenttia sovelletaan, jos opiskelija on ottanut opiskelijavalinnassa opiskelupaikan vastaan tai ilmoittautunut ensimmäisen kerran läsnä olevaksi kyseisissä opinnoissa 1 päivänä elokuuta 2013 tai myöhemmin. Ennen tätä ajankohtaa aloitettuihin opintoihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain (48/1997) 3 a §:n 1 momentin 1 kohta ja 10 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1389/2007 ja 10 § laissa 346/2004, sekä

muutetaan 7 §:n 1 momentti ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat, 7 §:n 1 momentti laissa 53/2011 ja 14 § laissa 365/2004, seuraavasti:

7 §

Myöntäminen ja maksaminen

Koulumatkatuen myöntää Kansaneläkelaitos. Kalenterikuukausi oikeuttaa koulumatkatukeen, jos siinä on vähintään 18 koulumatkatukeen oikeuttavaan aikaan kuuluvaa päivää.

opintotukilaissa säädetään opintotuen toimeenpanosta, tarkistamisesta ja keskeyttämisestä, takaisinperinnästä ja takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, itseoikaisusta, päätöksen poistamisesta, asiavirheen korjaamisesta, tietojen saamisesta, käytöstä ja luovuttamisesta, ulosmittaus- ja siirtokiellosta sekä rahoituksesta.

14 §

Viittaussäännös

Jollei tässä laissa toisin säädetä, koulumatkatukea koskevassa asiassa noudatetaan, mitä

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

opintotuen muutoksenhakulautakunnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Muutoksenhakulautakunnan tehtävä ja jäsenet

1 §

Tehtävä ja toimivalta

Opintotuen muutoksenhakulautakunta (*muu-*

toksenhakulautakunta) toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena opintotukilain (65/1994) sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain (48/1997) mukaisissa asioissa.

Muutoksenhakulautakunta toimii opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla.

2 §

Kokoonpano

Muutoksenhakulautakunnassa on päätoiminen puheenjohtaja, sivutoiminen varapuheenjohtaja ja neljä muuta sivutoimista jäsentä. Varapuheenjohtajalla ja muilla jäsenillä on kuitenkin henkilökohtainen varajäsen. Mitä tässä laissa säädetään jäsenestä, sovelletaan myös henkilökohtaiseen varajäseneseen.

Jäsenet toimivat tuomarin vastuulla.

3 §

Jäsenten kelpoisuus

Päätoimisen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla muun oikeustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittaneita.

Muista jäsenistä kahden tulee olla perehtynyt korkeakouluopintoihin ja kahden perusopetuksen jälkeisiin yleissivistäviin tai ammatillisiin opintoihin.

4 §

Päätoiminen puheenjohtaja

Valtioneuvosto nimittää opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä päätoimisen puheenjohtajan toistaiseksi.

Päätoiminen puheenjohtaja johtaa muutoksenhakulautakuntaa ja vastaa sen toiminnasta, valvoo laintulkinnan yhdenmukaisuutta lautakunnan ratkaisuihin sekä vastaa lautakunnan hallinnollisista asioista työjärjestyksessä tarkemmin määrättyllä tavalla.

5 §

Jäsenten nimittäminen

Valtioneuvosto nimittää opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä varapuheenjohtajan ja muut sivutoimiset jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Jos sivutoimisen jäsenen paikka va-

pautuu kesken toimikauden, nimitetään uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Jäsenen oikeuteen pysyä tehtävässään sovelletaan, mitä tuomarinviran haltijasta säädetään.

6 §

Tuomarinvala ja -vakuutus

Päätoimisen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muun jäsenen on vannottava tuomarinvala tai annettava tuomarinvakuutus, jollei hän ole tehnyt sitä jo aiemmin. Valan ja vakuutuksen antamisesta säädetään oikeudenkäymiskäärin 1 luvun 6 a ja 7 §:ssä.

7 §

Esittelijät

Muutoksenhakulautakunnassa on tarpeellinen määrä esittelijöitä. Esittelijällä on oltava muu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto.

2 luku

Asioiden käsittely muutoksenhakulautakunnassa

8 §

Asioiden ratkaiseminen

Lainkäyttöasiat ratkaistaan esittelystä jaostossa, yhden tuomarin kokoonpanossa tai täysistunnossa.

Muut asiat ratkaistaan täysistunnossa, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

9 §

Jaostot

Jaostossa on kolme jäsentä. Jaoston puheenjohtajana on päätoiminen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muina jäseninä kaksi opintoihin perehtynyttä jäsentä. Muutoksenhakulauta-

kunnan päätoiminen puheenjohtaja määrää jaostojen puheenjohtajat ja muut jäsenet.

Jaosto on päätösvaltainen, kun kaikki jaoston jäsenet ovat läsnä.

10 §

Puheenjohtajan ratkaistavat asiat

Päätoiminen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ratkaisee asiat, joissa on kysymys:

1) valituksen tai poistohakemuksen peruuttamisesta;

2) hallintolainkäyttölain (586/1996) 51 §:n 2 momentin mukaisesta valituksen tai hakemuksen tutkimatta jättämisestä;

3) uuden selvityksen johdosta Kansaneläkelaitokselle tai opintotukilautakunnalle kokonaisuudessaan palautettavasta tai siirrettävästä asiasta; taikka

4) hakemuksesta, joka koskee tietojen tai asiakirjojen tiedoksisaantia oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain (381/2007) nojalla tai pyynnöstä, joka koskee tiedon antamista asiakirjasta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut asiat voidaan ratkaista kuitenkin myös 9 §:ssä tarkoitetussa jaostossa, jos asian laatu sitä edellyttää.

11 §

Täysistunto

Jos lautakunnassa ratkaistavalla asialla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta muissa vastaavanlaisissa tapauksissa tai jos jaoston ratkaisu tulisi poikkeamaan aikaisemmasta käytännöstä, päätoiminen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai jaosto voi määrätä asian käsiteltäväksi täysistunnossa.

Täysistunto on päätösvaltainen, kun täysistunnon puheenjohtajana toimiva päätoiminen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään neljä muuta jäsentä ovat läsnä.

12 §

Hallintolainkäyttölain soveltaminen

Asian käsittelyyn muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia, jollei erikseen toisin säädetä.

Mitä hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetään suullisen käsittelyn toimittamisesta yksityisen asianosaisen pyynnöstä hallinto-oikeudessa, koskee suullisen käsittelyn toimittamista muutoksenhakulautakunnassa. Muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan myös asian käsittelyä ja selvittämistä koskevia hallintolainkäyttölain 37 ja 39—50 §:n säännöksiä sen estämättä, mitä mainitun lain 2 §:n 1 momentissa säädetään.

Muutoksenhakulautakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa ei noudateta hallintolainkäyttölain 11 luvun säännöksiä ylimääräisestä muutoksenhausta. Päätöksen poistamista koskevaan menettelyyn sovelletaan muuten, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään valituksesta.

13 §

Käsittelyn julkisuus

Oikeudenkäynnin julkisuuteen muutoksenhakulautakunnassa ja muutoksenhakulautakunnan ratkaisukokoonpanoon asiassa, joka koskee oikeudenkäynnin julkisuutta, sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annettua lakia.

14 §

Päätöksen tiedoksianto

Muutoksenhakulautakunnan päätös voidaan antaa tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu, jollei muuta näytetä.

3 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Työjärjestys

Työskentelyn järjestämisestä muutoksenhakulautakunnassa määrätään tarkemmin työjär-

jestyksessä, jonka muutoksenhakulautakunnan täysistunto vahvistaa.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2012